

ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА ПРЕДМЕТА «ЗАХИСТ ВІТЧИЗНИ» В ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ У 2016-2017 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ

У 2016/2017 навчальному році викладання фізичної культури в загальноосвітніх навчальних закладах здійснюватиметься за такими програмами:

Фізична культура, 1-4 класи - «Фізична культура для загальноосвітніх навчальних закладів, 1-4 класи» (авт. М.Д. Зубалій, В.В.Деревянко, О.М. Лакіза, В.Ф. Шегімага, в-во «Ранок», 2006р.); «Фізична культура для загальноосвітніх навчальних закладів, 1-4 класи» (Т.Ю.Круцевич, В.М.Єрмолова, Л.І. Іванова, О.Д. Кривчикова, Г.Г.Смоліус, в-во "Освіта",2012); «Фізична культура для спеціальної медичної групи, 1-4 класи» (авт. В.І. Майєр, в-во «Ранок», 2006).

Підручники: Качеров О.Б., Ареф'єв В.Г. Основи здоров'я та фізична культура (підручник), 2кл.; Качеров О.Б., Ареф'єв В.Г. Основи здоров'я та фізична культура (підручник), 3кл.; Ареф'єв В.Г. та інші. Фізична культура (підручник), 4кл.; Гнатюк О.В. Основи здоров'я та фізична культура (підручник), 4 кл.

Фізична культура, 5-9 класи - «Фізична культура. 5–9 кл.» (Т.Ю.Круцевич, В. В. Деревянко, С. М. Дятленко, 2012); «Фізична культура для спеціальної медичної групи, 5-9 класи» (В.І. Майєр, В.В. Деревянко);

Програма з фізичної культури, 5-9 класи, Круцевич Т.Ю., 2009. Лист МОН № 1/11-4630 від 01.07.2009.

Підручники: Єрмолова В.М. та ін. Фізична культура, 5 кл., 2005; Ареф'єв В.Г., Качеров О.Б., Короп М.Ю. Фізична культура (підручник), 6 кл., 2006; Єрмолова В.М., Іванова Л.І., Опирайло С.І. Фізична культура (підручник), 6 кл. 2006; Єрмолова В.М., Іванова Л.І. Фізична культура (підручник), 9 кл. 2009; Ареф'єв В.Г. Фізична культура (підручник), 9 кл., 2009.

Фізична культура, 10-11 класи - «Фізична культура для загальноосвітніх навчальних закладів, 10-11 класи, Рівень стандарту» (ред. С.М. Дятленка, в-во «Літера. ЛТД», 2011); «Фізична культура для загальноосвітніх навчальних закладів, спортивний профіль, 10-11 класи» (авт. В.М. Єрмолова та ін., сайт mon.gov.ua); **Програма для ЗНЗ. Фізична культура, 10-11 класи, Майєр В.І., Деревянко В.В., Пустолякова Л.М. 2012.**

1. Програма факультативу (гуртка, секції) з фізичної культури “Спортивна боротьба” для 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (авт. Мельничук Ю.В., Леончук В.В.).
2. Програма спецкурсу ”Медико-біологічні основи фізичного виховання та спорту” (авт. Аргунова Л.Л.).
3. Програма факультативу з фізичної культури „Пішоходний туризм” для загальноосвітніх навчальних закладів (авт. Руденко О.В., Шиворов О.Ю.);
4. Програма курсу за вибором “Атлетична гімнастика” для учнів 10-11 класів (авт. Щур В.М., Щур Л.І.).
5. Програма факультативу (гуртка, секції) фізкультурно-оздоровчої спрямованості для 5-9 класів (авт. Філенко С.А.).
6. Комплексна фізкультурно-оздоровча програма “Сходинок здоров’я”, система організації роботи з дітьми з послабленим станом здоров’я (авт. Клявда В.В, Ступенко Л.З., Гаспарян О.Л., Козодуб Н.В.).
7. Програма факультативу (гуртка, секції) “Баскетбол” для загальноосвітніх навчальних закладів (авт. Левко І.В.).
8. Програма факультативу “Оздоровчо-пізнавальний туризм” для 4-х класів загальноосвітніх навчальних закладів (авт. Величенко Г.В.).
9. Програма факультативу (гуртка, секції) “Настільний теніс” для 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (авт. Калінкін Ю.О.).
10. Програма факультативу (гуртка, секції) “Волейбол” для 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (авт. Кудрявець Д.С., Афіцька І.А., Маслова І.Ю., Швець Д.Г., Пасічник Н.О.).
11. Програма „Шахи” для закладів позашкільної освіти, загальноосвітніх навчальних закладів, палаців культури та творчості” (авт. Вінниченко О.В., Коваль О.М., Тимошенко Л.В., Захарчук І.Р.).

Профільне та поглиблене вивчення

Виходячи із потреб та побажань учнів, умов та матеріально-спортивного забезпечення, навчальний заклад обирає один або декілька видів фізкультурної діяльності, який вивчається у 10 та 11 класах. Водному класу вивчається не більше двох видів фізкультурної діяльності (наприклад, дівчата – легка атлетика, хлопці – футбол).

Програма передбачає реалізацію змісту в обсязі п’яти годин на тиждень у 10 та 11 класах. Вона не встановлює чітко визначеної кількості годин для вивчення тих чи інших складових. Ураховуючи рівень знань, фізичної підготовленості учнів, їх інтереси і здібності, стан спортивно-матеріальної бази навчального закладу, кліматичні умови, учитель може самостійно:

- ✓ визначити кількість годин на вивчення складових кожного з видів фізкультурної діяльності;
- ✓ змінювати послідовність вивчення питань в обсязі тем;

- ✓ обирати найбільш ефективні форми організації навчального процесу, засоби розвитку фізичних якостей та природних здібностей, спеціальні вправи для опанування учнями рухових дій;
- ✓ застосовувати підручники, посібники, рекомендовані для використання в школі.

Типові навчальні плани

Типовими навчальними планами для загальноосвітніх навчальних закладів на вивчення предмета «Фізична культура» в інваріантній складовій передбачено:

у **1-4 класах** - 3 години на тиждень (наказ Міністерства освіти і науки України від 29.11.2005 №682);

у **5-9 класах** – 3 години на тиждень (наказ Міністерства освіти і науки України від 03.04.2012 № 409, зі змінами, внесеними наказом МОН України від 17.05.2013 № 551);

у **10-11 класах** – 2 години на тиждень (наказ Міністерства освіти і науки від 27.08.2010 р. № 834);

у **10 - 11 класах** спортивного та військово-спортивного профілів – 5 годин на тиждень (наказ Міністерства освіти і науки від 27.08.2010 р. № 834).

Основна школа:

Предмет	Клас	Тижневе навантаження
Фізична культура	5-9	3 години на тиждень

Рівень змісту	10 клас	11 клас
Рівень стандарту	2 год	2 год
Академічний рівень	2 год	2 год
Профільний рівень	5 год	5 год

Навчальний процес у 2016/2017 навчальному році організовується таким чином, щоб медичне обстеження учнів проводилось в установленому законодавством порядку. Не можна допускати на уроках фізичної культури навантаження учнів, які не пройшли медичного обстеження.

Під час проведення занять з фізичної культури слід дотримуватись «Правил безпеки життєдіяльності під час проведення занять з фізичної культури і спорту в загальноосвітніх навчальних закладах» (Наказ МОН

України від 01.06.2010 р. №521, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 9 серпня 2010 р. № 651/17946).

Загальні рекомендації щодо календарного планування

Робочі навчальні плани розробляються у такій же формі та за тими ж рекомендаціями, як і в 2015/2016 н.р. (лист МОН України від 11.06.2014 № 1/9-303). При цьому частина навчального навантаження з фізичної культури (до 1 години на тиждень) може використовуватися на вивчення окремих навчальних предметів, що забезпечують рухову активність учнів (хореографія, ритміка, плавання), за наявності відповідних умов, педагогічних кадрів та навчальних програм, які мають гриф Міністерства освіти і науки України.

На підставі навчальної програми і річного плану вчитель складає календарний план на півріччя (семестри) навчального року. У цьому плані він конкретизує навчально-виховні завдання та деталізує засоби фізичного виховання. Тут детальніше, порівняно з іншими документами планування, визначається дозування фізичних навантажень і форми організації уроків.

Недоцільно планувати на семестр завдання з розвитку рухових здібностей, тому що протягом цього періоду під час проведення навчальної роботи з фізичного виховання здійснюється комплексна робота щодо розвитку в учнів різноманітних здібностей (сили, швидкості, витривалості, гнучкості тощо). Краще передбачити ці завдання в конспектах уроків.

Постановка освітніх завдань у календарному плані визначається вимогами до учнів і навчальними нормативами з розділів програми, що вивчаються в цьому семестрі.

Система оцінювання навчальних досягнень учнів. Вимоги до ведення та записів у класному журналі

Об'єктами оцінювання навчальних досягнень учнів на уроках фізичної культури можуть бути:

1. Виконання навчального нормативу (з урахуванням динаміки особистого результату).
2. Техніка виконання учнями фізичних вправ.
3. Засвоєння теоретико-методичних знань.
4. Виконання навчальних завдань під час проведення уроку.

Для оцінювання розвитку фізичних якостей використовуються орієнтовні навчальні нормативи, передбачені навчальною програмою, та нормативи, запропоновані програмами кожного варіативного модуля по роках вивчення. Порядок складання нормативів визначає вчитель відповідно до календарно-тематичного планування.

Під час складання навчального нормативу за його показником

визначають рівень досягнень (низький, середній, достатній, високий), а потім з урахуванням динаміки особистого результату виставляють оцінку в балах.

Оцінюючи навчальні досягнення учнів з фізичної підготовленості, потрібно дотримуватися таких вимог:

1. Навчальні нормативи складають учні основної медичної групи, які на момент прийняття нормативу не скаржаться на погане самопочуття та стан здоров'я.

2. Кожній заліковій вправі передує спеціальна фізична підготовка (не менше як на двох заняттях).

3. Перед складанням нормативу вчитель проводить розминку, а після — відновлювальні вправи.

4. Учні мають можливість перескласти норматив на визначеному вчителем занятті.

5. Учитель зобов'язаний забезпечити безумовне дотримання правил і виконання вимог щодо безпеки під час здачі нормативів.

У період з 01.09 до 01.10 кожного навчального року з метою адаптації учнів до навантажень на уроках фізичної культури прийом навчальних нормативів не здійснюють, а заняття мають рекреаційно-оздоровчий характер з помірними навантаженнями. Учні 1-4 класів у 2016/2017н.р. не оцінюються (Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту від 12.09.2011 №1050).

Невиконання нормативів з причин, незалежних від учня: непропорційний фізичний розвиток, пропуски занять з поважних причин, тимчасове перебування в підготовчій групі не є підставою для зниження підсумкової оцінки успішності.

Оцінювання техніки виконання фізичних вправ, рівня засвоєння теоретико-методичних знань, виконання навчальних завдань під час уроку може здійснюватися як комплексно, так і роздільно.

Під час оцінювання навчальних досягнень з фізичної культури також враховуються: особисті досягнення школярів протягом навчального року; ступінь активності учнів на уроках; залучення учнів до занять фізичною культурою в позаурочний час; участь у спортивних змаганнях усіх рівнів. На основі зазначених показників учителі можуть застосовувати різноманітні системи нарахування «бонусних» балів.

I. Оцінювання досягнень учнів, які за станом здоров'я віднесені до спеціальних медичних груп:

- ✓ рекомендується поточне оцінювання за теоретико-методичні знання, техніку виконання коригувальних вправ та виконання завдань уроку (на користь учня);
- ✓ не виставляється оцінка за орієнтовні навчальні нормативи, тему, семестр чи рік (у клітинці слід писати «зар.» чи «зв.»);
- ✓ оцінка виставляється тільки за орієнтовний навчальний норматив, тему, I, II семестр та річна, а також у свідоцтво чи атестат у вигляді «зар.»;
- ✓ якщо оцінено хоча б один семестр (бально), то виставляється оцінка за рік (на користь дитини);

- ✓ для учнів, які за станом здоров'я взагалі звільнені від занять фізкультурою, «зв.» ставиться тільки за орієнтовний навчальний норматив, тему, I чи II семестри та за рік.

Безпека життєдіяльності на уроках фізичної культури

Правила поширюються на загальноосвітні та позашкільні навчальні заклади (далі - навчальні заклади) незалежно від форм власності та підпорядкування, які проводять заняття з фізичної культури і спорту.

Правила встановлюють вимоги безпеки під час проведення занять з фізичної культури і спорту на уроках, в гуртках, спортивних секціях, які є обов'язковими для виконання учнями, вихованцями навчальних закладів (далі - учні). Заняття з фізичної культури і спорту проводяться під керівництвом педагогічних, медичних працівників навчальних закладів, інших осіб, які проводять фізкультурно-масову, спортивну, фізкультурно-оздоровчу роботу (тренери, керівники гуртків, груп, центрів).

Заняття з фізичної культури і спорту в навчальних закладах проводяться відповідно до навчальних програм освітньої галузі "Здоров'я і фізична культура" Державного стандарту початкової загальної освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2000 № 1717, та Державного стандарту базової і повної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.01.2004 № 24.

До занять з фізичної культури і спорту допускаються учні, які пройшли обов'язковий медичний профілактичний огляд відповідно до Положення про медико-педагогічний контроль за фізичним вихованням учнів у загальноосвітніх навчальних закладах, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства освіти і науки України від 20.07.2009 № 518/674, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17.08.2009 за № 772/16788, не мають протипоказань щодо стану здоров'я, і у них визначені рівень фізичного розвитку і група для занять фізичною культурою.

Оскільки навчальна програма з фізичної культури для учнів загальноосвітніх навчальних закладів побудована за модульною системою і складається з двох інваріантних (обов'язкових) модулів: теоретико-методичні знання і загальна фізична підготовка та варіативні модулі, то, практично, кожен вид спорту представлений у вигляді варіативного модуля.

Реалізація Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді відбувається на уроках з фізичної культури під час вивчення інваріантного модуля «Теоретико-методичні знання» у таких темах, як відродження Олімпійських ігор сучасності, основні цінності олімпізму, визначні спортивні досягнення олімпійців, Олімпійська Україна, Параолімпійський рух на сучасному етапі, олімпійська філософія та здоровий спосіб життя.

Під час вивчення варіативних модулів учні ознайомлюються з історією виникнення та розвитку видів спорту, відомими українськими спортсменами та їх досягненнями на міжнародній арені, характеристикою видів спорту на сучасному етапі.

Одним із виховних завдань Концепції є військово-патріотичне виховання молоді, спрямоване на підготовку її до оволодіння військовими професіями, формування готовності до служби в армії, задоволення інтересів підростаючого покоління у постійному вдосконаленні своєї підготовки до захисту Вітчизни; мотивацію молоді до військової служби.

Інваріантний модуль «Загальна фізична підготовка» та розділи варіативних модулів «Спеціальна фізична підготовка» спрямовані на вдосконалення фізичної форми учнів, їх функціональної готовності.

Задля реалізації поставленого завдання бажано впроваджувати такі варіативні модулі як «Хортинг», «Професійно-прикладна фізична підготовка».

Основною метою варіативного модуля «Хортинг» є: зміцнення здоров'я та всебічна фізична підготовка учнів, виховання морально-етичних якостей особистості та патріотичне виховання учнів на оздоровчих та культурних традиціях українського народу, формування постави, розвиток якостей швидкості, спритності й координації рухів, вивчення спеціальних підготовчих вправ хортингу, вивчення основних стійок і технік, методів переміщення в стійках і виконання початкових форм (комплексів) хортингу. Упродовж усього навчально-оздоровчого процесу вчитель має постійно проводити виховні заходи, бесіди з учнями, у яких необхідно постійно звертати увагу на те, що хортинг започатковано на культурних традиціях українського народу.

Варіативний модуль «Професійно-прикладна фізична підготовка» спрямовано на підтримку та розвиток основних професійно-прикладних фізичних та психологічних якостей, формування прикладних умінь та рухових навичок, підвищення функціональної стійкості організму учнів до умов обраної професійної діяльності. Також у цей модуль включені теоретичні відомості з питань патріотичного виховання школярів у процесі професійно-прикладної фізичної підготовки.

Застосування на уроках рухливих та народних ігор, розваг, естафет, козацьких забав, спортивних ігор за спрощеними правилами сприяють вихованню патріотичних почуттів, моральних та фізичних якостей, формують свідомого громадянина України.

**Вивчення предмета «Захист Вітчизни»
у загальноосвітніх навчальних закладах
у 2016/2017 навчальному році**

Відповідно до Типових навчальних планів для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджених наказом Міністерства освіти і науки від 27.08.2010 № 834, зі змінами, що внесені наказом Міністерства освіти і науки від 29.05.2014 № 657, на вивчення предмета в 2016/2017 навчальному році передбачено:

– у класах з військово-спортивним профільним навчанням – 2 год. на тиждень;

– у класах всіх інших напрямів – 1,5 год. на тиждень.

Відповідно до потижневого (календарного) плану по півтори години на тиждень уроки проводяться: 10 клас - по 1,5 години на тиждень протягом навчального року; 11 клас: в першому семестрі - по 1,5 години на тиждень, а в другому семестрі - по 1 годині на тиждень та 18 годин відводиться на проведення навчально-польових занять (зборів) і занять у лікувально-оздоровчому закладі. При потижневому навантаженні по дві години на тиждень: 10 клас та перший семестр 11 класу - по 2 години, другий семестр 11 класу - по 1,5 години на тиждень та 18 годин - на проведення навчально-польових занять (зборів) і занять у лікувально-оздоровчому закладі.

Кількість годин може бути збільшена за рахунок варіативної складової навчального плану. Предмет «Захист Вітчизни» є обов'язковим навчальним предметом, який вивчається в навчальних закладах системи загальної середньої освіти.

На виконання Указу Президента України від 13.10.2015 №580/2015 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016 - 2020 роки», наказів Міністерства освіти і науки України від 27.10.2014 № 1232 «Про затвердження плану заходів щодо посилення національно-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді», від 16.06.2015 № 641 «Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, Заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах» предмет «Захист Вітчизни» вивчається в 10-11 класах за програмою, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 30.07.2015 №826 «Про внесення змін до навчальної програми «Захист Вітчизни» для 10-11 класу загальноосвітніх навчальних закладах».

Урок як основна організаційна форма предмета «Захист Вітчизни» починається із шикування, виконання Гімну України, перевірки готовності учнів до уроку і тренування за тематикою уроку протягом 3-5 хв. На заняттях стосунки між учнями та вчителем, а також учнів між собою підтримуються на зразок взаємовідносин між військовослужбовцями Збройних Сил України. Обов'язкова форма одягу для вчителя (викладача), під час

проведення занять з предмету «Захист Вітчизни» – військова форма Збройних Сил України.

Зміст програмового матеріалу в навчальній програмі «Захист Вітчизни», залежно від матеріальної бази навчального закладу може бути відкориговано на 20 відсотків у межах розділу. Послідовність вивчення тем вчитель може коригувати самостійно.

Вивчення предмета «Захист Вітчизни» юнаками та дівчатами проводиться окремо (відповідно до листа-роз'яснення Міністерства освіти і науки України від 09.10.2002 № 1/9- 444). Навчальний предмет при цьому в обох випадках називається «Захист Вітчизни» з уточненням («Основи медичних знань» для дівчат).

Разом з тим дівчата, за їх власним бажанням (у разі згоди батьків, опікунів або піклувальників) та відповідно до рішення педагогічної ради навчального закладу, можуть навчатися за програмою для юнаків. Юнаки, які за станом здоров'я або релігійними поглядами звільнені від засвоєння основ військової справи, вивчають предмет за програмою для дівчат «Основи медичних знань».

Юнаки вивчають такі розділи: Збройні Сили України на захисті Вітчизни; міжнародне гуманітарне право; тактична підготовка; вогнева підготовка; статут Збройних Сил України; стройова підготовка; військова топографія; прикладна фізична підготовка; військово-медична підготовка; основи цивільного захисту.

Дівчата відповідно вивчають основи цивільного захисту; міжнародне гуманітарне право про захист цивільного населення; основи медичних знань і допомоги; надання першої медичної допомоги в надзвичайних ситуаціях хворим та догляд за ними.

Розділ предмета «Основи цивільного захисту» для групи юнаків і для групи дівчат є спільним.

Практичне закріплення теоретичного матеріалу із розділу «Основи цивільного захисту» передбачається під час проведення Дня цивільної оборони (цивільного захисту) в загальноосвітніх навчальних закладах.

Навчально-польові заняття (збори) і заняття у лікувально-оздоровчому закладі проводяться з метою практичного закріплення рівня знань, умінь та навичок учнів 11 класів наприкінці навчального року або поетапно (по мірі вивчення тем (розділів), наприкінці першого семестру та навчального року. Організуються 3-х денні (18 годин) навчально-польові заняття (збори) на базі військових частин, військових комісаріатів, базових навчальних закладів та навчальних закладів, які організуються та проводяться міськими/районними військовими комісаріатами та органами місцевого самоврядування разом з керівниками навчальних закладів відповідно до діючих вимог.

Стрільба зі стрілецької зброї, в тому числі з малокаліберної гвинтівки, проводиться на відповідно обладнаних стрільбищах і в тирах за планами військових комісаріатів на підставі наказів, погоджених з начальником гарнізону (командиром військової частини, начальником вищого навчального

закладу), органом управління освітою і керівником навчального закладу. Завершальний етап навчання наприкінці військово-польових занять (зборів) і занять у лікувально-оздоровчому закладі може бути проведено як військово-спортивне свято.

Оцінювання навчальних досягнень з предмета «Захист Вітчизни» здійснюється відповідно до Критеріїв.

Керівники навчальних закладів зобов'язані вживати заходів щодо попередження загибелі та травмування учнів, встановлювати необхідні вимоги безпеки під час роботи з озброєнням та військовою технікою, під час здійснення маршу в район занять, проведення занять, стрільб, спеціальних занять і робіт, своєчасно доводити ці вимоги до учнів та досягати їх суворого виконання.

Перед початком занять керівник навчального закладу зобов'язаний особисто впевнитися, що для занять створені безпечні умови, учні засвоїли вимоги безпеки та мають достатні практичні навички щодо їх виконання.

Відповідальність за дотримання учнями вимог безпеки на заняттях несуть вчителі/викладачі предмета «Захист Вітчизни».

З метою підвищення протимінної безпеки населення та дітей Міністерство освіти і науки рекомендує в загальноосвітніх навчальних закладах спланувати цикл уроків та виховних заходів, присвячених поведженню учнів з вибухонебезпечними предметами, на які учні можуть наразитися (лист Міністерства освіти і науки України від 19.08.2014 № 1/9-419 «Щодо проведення уроків та виховних заходів з питань протимінної безпеки населення та дітей у загальноосвітніх навчальних закладах»).

Зазначені заходи можуть бути проведені для всіх категорій учнів на уроках з предметів «Фізична культура», «Захист Вітчизни» та виховних годинах у загальноосвітніх навчальних закладах.

Вчителям необхідно надавати організаційно-методичну допомогу та брати участь у проведенні зазначених заходів.

Під час підготовки вчителів до уроків радимо використовувати періодичні фахові видання, зокрема, загальнодержавний журнал «Оборонний вісник» – друковане щомісячне видання Центру воєнної політики та політики безпеки (ЦВППБ), що містить широкий спектр інформації з військової сфери, яка може використовуватися вчителями і учнями загальноосвітніх навчальних закладів під час підготовки та проведення уроків з предмета «Захист Вітчизни».

Особливістю видання є поєднання інформаційних, аналітичних матеріалів, новин сектору безпеки і оборони України та військових структур (формувань) провідних країн світу.

Допоміжним матеріалом для вчителів буде тематичний розділ з вичерпною, підготовленою профільними фахівцями інформацією, в обсягах та змістом навчального матеріалу та періодичністю відповідно до річного тематичного плану. Розділ журналу «Мій погляд», Internet- сторінка сайту ЦВППБ (www.defpol.org.ua) та електронна адреса (e-mail: info@defpol.org.ua) відкрита для налагодження зворотного зв'язку з

аудиторією читачів, обговорення з ними проблемних питань та висвітлення досвіду з питань організації військово-патріотичного виховання, а також для надання відповідей, що виникатимуть під час підготовки до проведення та викладання предмета «Захист Вітчизни».

Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України/ [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua>.
2. Офіційний веб-сайт Інституту інноваційних технологій і змісту освіти/ [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://iitzo.gov.ua>.
3. Офіційний веб-сайт Національної академії педагогічних наук України/ [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.ipv.org.ua> .
4. Офіційний веб-сайт Міністерства оборони України/ [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.mil.gov.ua>.
знань" / [Електронний ресурс] – Режим доступу : www.ostriv.in.ua.